

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

18 березня 2025 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 11

Частиною першою статті 151 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" встановлено, що Державна судова адміністрація України (далі – ДСА України) є державним органом у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом.

Отже, основні завдання ДСА України полягають у здійсненні організаційного забезпечення функціонування судів та забезпечення фінансування органів судової влади, суддівського самоврядування, а також всіх інших суб'єктів публічної адміністрації, які виконують свої повноваження у сфері здійснення правосуддя. При цьому слід виокремити організаційне та фінансове забезпечення, яке здійснюється ДСА України, як відносно відокремленою інституцією, у зв'язку з її особливим статусом як головного розпорядника бюджетних коштів. Тобто ДСА України виступає як суб'єкт правовідносин у сфері організаційно-правового забезпечення діяльності суду, особливості здійснення яких визначаються повноваженнями, що закріплені у законодавстві про судоустрій і статус суддів, Положенні про Державну судову адміністрацію України, затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя 17 січня 2019 року № 141/0/15-19 (із змінами), а також є суб'єктом фінансово-публічних правовідносин, які мають виконуватися не лише відповідно до законодавства про судоустрій і статус суддів, а також згідно із законодавством, що регулює бюджетні правовідносини.

ДСА України у 2024 році здійснювала функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України за двома бюджетними програмами, а саме за КПКВК 0501020 "Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя" та за КПКВК 0501150 "Виконання рішень судів на користь суддів, працівників апаратів судів та працівників органів і установ системи правосуддя".

Так, Законом України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" ДСА України як головному розпоряднику бюджетних коштів передбачено видатки в сумі – 20 601,2 млн грн, а саме:

оплата праці та нарахування на неї – 18 156,3 млн грн;

комунальні послуги та енергоносії – 699,8 млн грн;
інші поточні видатки – 1 203,0 млн грн;
виконання рішень судів – 10,0 млн грн;
видатки розвитку – 532,1 млн грн.

На кінець 2024 року за рахунок понадпланових надходжень до спеціального фонду державного бюджету від сплати судового збору та за погодженням Вищої ради правосуддя судам (апеляційним та місцевим), органам, установам й територіальним управлінням ДСА України було додатково призначено бюджетні асигнування у сумі – 396,6 млн грн, а саме за:

КЕКВ 2210 "Предмети, матеріали, обладнання та інвентар" – 53,7 млн грн;

КЕКВ 2250 "Видатки на відрядження" – 8,6 млн грн;

КЕКВ 3110 "Придбання обладнання і предметів довгострокового користування" – 276,4 млн грн;

КЕКВ 3122 "Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів" – 23,6 млн грн;

КЕКВ 3132 "Капітальний ремонт інших об'єктів" – 34,3 млн грн.

Аналіз бюджетних призначень станом на 31.12.2024 ДСА України як головному розпоряднику бюджетних коштів дає підставу зробити висновок, що судова система має соціально направлений бюджет, оскільки 86 % всього фінансового ресурсу спрямовано на оплату праці та нарахування на заробітну плату.

На забезпечення здійснення судочинства й оплату комунальних послуг та енергоносіїв спрямовано лише 10 % фінансового ресурсу, видатки розвитку складають лише 4% загальних бюджетних призначень.

Загальна потреба ДСА України як головного розпорядника бюджетних коштів у фінансовому ресурсі у 2024 році складала 36 042,0 млн грн.

Отже, загальний рівень фінансового забезпечення склав 58,3 %.

Всього видатки на оплату праці за КПКВК 0501020 "Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя" станом на 31.12.2024 склали 15 229,5 млн грн, з них:

для виплати суддівської винагороди та оплати праці працівників апаратів місцевих та апеляційних судів передбачено 13 726,1 млн грн або 90 %;

для виплати заробітної плати співробітникам Служби судової охорони – 1 020,4 млн грн або 7 %;

для виплати заробітної плати працівникам Вищої кваліфікаційної комісії України, Національної школи суддів України, центральному апарату та територіальним управлінням ДСА України – 483,0 млн грн, або 3 %.

За ініціативи ДСА України та відповідно до рішень Вищої ради правосуддя у 2024 році здійснено 21 перерозподіл коштів за КЕКВ 2113 "Суддівська винагорода" що дозволило забезпечити виплату:

суддівської винагороди у зв'язку з відрядженням та призначенням суддів,

вихідної допомоги,

грошової компенсації за невикористані дні відпустки.

Середній розмір суддівської винагороди суддів за 2024 рік становив:

місцевих загальних судів – 107,8 тис. грн;

місцевих спеціалізованих судів – 121,5 тис. грн;

апеляційних судів – 234,7 тис. грн.

З 1 січня 2024 року запроваджена система оплати праці для державних службовців на основі класифікації посад державної служби відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2023 року № 1409 "Питання оплати праці державних службовців на основі класифікації посад у 2024 році".

У 2024 році ДСА України запровадила комплекс заходів, спрямованих на покращення фінансового та соціального забезпечення працівників апаратів судів. Завдяки наявній економії за КЕКВ 2113 "Суддівська винагорода", в листопаді 2024 року, за пропозицією ДСА України, Міністерством фінансів України було збільшено видатки за КЕКВ 2111 "Заробітна плата" за рахунок зменшення видатків за КЕКВ 2113 "Суддівська винагорода".

За ініціативи ДСА України та відповідно до рішень Вищої ради правосуддя у 2024 році здійснено чотири перерозподіли видатків державного бюджету за КЕКВ 2111 "Заробітна плата" та КЕКВ 2120 "Нарахування на оплату праці" за загальним і спеціальним фондами державного бюджету, що дозволило забезпечити:

виплату обов'язкових складових заробітної плати працівникам апаратів місцевих та апеляційних судів;

формування фонду преміювання у розмірі 20% від посадового окладу, відповідно до частини сьомої статті 52 Закону України "Про державну службу";

підвищення посадових окладів з урахуванням коефіцієнтів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.04.2023 № 391 "Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану";

надання матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань працівникам апаратів судів.

За підсумками 2024 року середньорічні стимулюючі виплати працівникам апаратів усіх місцевих та апеляційних судів склали:

місцеві загальні суди – 33 % посадового окладу;

місцеві спеціалізовані суди – 38,7 % посадового окладу;

апеляційні суди – 37 % посадового окладу.

Середній розмір заробітної плати працівників апаратів судів

	2023 рік, грн	2024 рік, грн	Приріст/ зменшення, грн
місцеві загальні суди	17 840	21 682	3 842
місцеві господарські суди	22 502	27 000	4 498
місцеві адміністративні суди	21 890	26 650	4 760

апеляційні загальні суди	22 487	27 116	4 629
апеляційні господарські суди	20 967	27 411	6 444
апеляційні адміністративні суди	22 456	27 517	5 061
Середній розмір заробітної плати працівників апаратів судів	21 357	26 229	4 872

Водночас, слід наголосити, що існуючий рівень заробітної плати працівників апаратів судів залишається вкрай низьким.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв у 2024 році, порівняно з 2023 роком, збільшилися на 76,6 млн грн або на 15 %.

Обсяг інших поточних видатків на здійснення судочинства у 2024 році збільшився на 57,5 млн грн або на 4 % в порівнянні з 2023 роком. Утім зважаючи на недофінансування системи правосуддя протягом останніх років цей напрямок є дефіцитним.

В порівнянні з 2023 роком у звітному році видатки розвитку зросли на 124 % або на 480,3 млн гривень. Проте, зазначений напрям використання коштів забезпечений лише на 23 %, оскільки загальна потреба у капітальних видатках становила 3 747,9 млн гривень.

Також ДСА України проведено аналіз за поточними видатками та видатками на оплату комунальних послуг та енергоносіїв на 2024 рік у розрізі судів, що знаходяться на тимчасово окупованій території та в зоні бойових дій.

За опрацьованою та узагальненою інформацією, наданою територіальними управліннями ДСА України, було встановлено, що існують бюджетні асигнування на поточні видатки та оплату комунальних послуг та енергоносіїв, які не використовувались в місцевих загальних судах Донецької, Запорізької, Луганської та Херсонської областей, а саме 102,0 млн гривень.

Враховуючи зазначене, ДСА України впродовж 2024 року зверталась до Вищої ради правосуддя та отримувала погодження щодо перерозподілу бюджетних асигнувань для забезпечення інших судів.

На початок 2025 року Законом України "Про Державний бюджет України на 2025 рік" ДСА України встановлено бюджетні призначення у загальній сумі 22 105,3 млн грн, у тому числі за загальним фондом – 18 505,3 млн грн, за спеціальним фондом – 3 600,0 млн гривень.

Порівняно з минулим роком бюджетні асигнування збільшилися на 1 107,5 млн грн (або на 5,3 % більше, ніж у 2024 році).

За напрямками фінансовий ресурс поділяється на:

оплату праці та нарахування на неї – 19 882,4 млн грн;

комунальні послуги та енергоносії – 699,8 млн грн;

інші поточні видатки – 1 234,8 млн грн;

виконання рішень судів – 10,0 млн грн;

видатки розвитку – 278,3 млн грн.

В той же час, загальна потреба у фінансових ресурсах судів, органів та установ судової системи щодо яких головним розпорядником бюджетних коштів є ДСА України на 2025 рік склала 36 278,4 млн грн, тобто загальний рівень фінансового забезпечення становить 60,9 відсотка.

У 2025 році суддівська винагорода забезпечена в повному обсязі відповідно до порядку та розмірів, визначених Законом України "Про Державний бюджет України на 2025 рік"

Також, відповідно до статті 41 Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік", для суддів місцевих судів додатково передбачена спеціальна доплата у розмірі п'яти прожиткових мінімумів для працездатних осіб, яка врахована в кошторисі відповідних судів.

Проте слід зазначити, що згідно з пунктом 1 розділу "Прикінцеві положення" зазначеного Закону, виплата цієї спеціальної доплати можлива лише після внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо її запровадження.

При розподілі граничних видатків на 2025 рік ДСА України було забезпечено виплату працівникам апаратів судів обов'язкових складових заробітної плати та стимулюючих виплат розрахунково в розмірі 20 % від фонду посадових окладів на 2025 рік.

Відповідно до пункту 11 Прикінцевих положень Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік" встановлено, що у 2025 році оплата праці державних службовців здійснюється на основі класифікації посад, з урахуванням класифікації посад, проведеної у 2024 році.

Розрахункова середня заробітна плата на 2025 рік (відповідно до розподілу граничних видатків) становить:

	розрахункова середня заробітна плата на 2025 рік, грн
місцеві загальні суди	19 500
місцеві адміністративні суди	23 800
місцеві господарські суди	24 000
апеляційні загальні суди	25 200
апеляційні господарські суди	25 400
апеляційні адміністративні суди	24 500
Середній розмір заробітної плати працівників апаратів судів	23 733

З метою підвищення рівня заробітної плати державних службовців місцевих та апеляційних судів, органів та установ системи правосуддя на основі класифікації посад у 2025 році, ДСА України розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 794" та надіслано на розгляд до Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А.

Стосовно питання кадрового забезпечення судів слід зазначити, що протягом 2024 року зберігалася тенденція відтоку кадрів станом на 31.12.2024

кількість працюючих в апаратах судів державних службовців становила 13951 особу, з них на посадах державної служби категорії "Б" працювали – 2 262 особи, на посадах державної служби категорії "В" – 11689, у тому числі 5 292 секретарі судового засідання.

Штатна чисельність працівників апаратів місцевих та апеляційних судів станом на 31.12.2024 становить 27 654 (на 31.12.2023 – 27 528) посади. Фактична чисельність працівників апаратів місцевих та апеляційних судів станом на 31.12.2024 становить 22 781 (на 31.12.2023 – 22 959) особа. За рік кількість працівників в апаратах судів зменшилась майже на 1 % або на 178 працівників.

Штатна чисельність посад помічників суддів в цілому по Україні не перевищує кількості посад суддів (7976) і становить 6785 посад.

Станом на 31.12.2024 в місцевих та апеляційних судах працює 5 509 помічників суддів (станом на 31.12.2023 – 5 499 помічників суддів).

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.10.2023 № 1109 "Про підготовку до запровадження умов оплати праці державних службовців на основі класифікації посад у 2024 році" затверджено Каталог типових посад державної служби і критерії віднесення до таких посад (далі – Каталог) та Алгоритм проведення класифікації посад державної служби в умовах воєнного стану (далі – Алгоритм), що є один із ключових кроків до реформування системи оплати праці державних службовців апаратів судів.

ДСА України у порядку, передбаченому Алгоритмом та Каталогом, надіслала на погодження до Національного агентства України з питань державної служби (далі – НАДС) результати класифікації посад державної служби в апеляційних та місцевих судах, ДСА України та її територіальних управліннях.

Після затвердження постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2023 № 1409 схеми посадових окладів на посадах державної служби з урахуванням сімей і рівнів посад, юрисдикції та типів державних органів та погодження НАДС результатів класифікації посад державної служби апеляційних та місцевих судів, ДСА України та її територіальні управління у встановленому порядку затвердили штатні розписи судів на 2024 рік.

Протягом 2024 року суди розглядали питання повторної класифікації та подавали до ДСА України відповідні матеріали, які у встановленому порядку надсилались до НАДС для погодження. Повторна класифікація була обумовлена необхідністю змін у структурах судів в процесі виконання повноважень, а також деякими невідповідностями рівнів посадових окладів в одному органі серед однотипних посад і схожих за функціоналом рівнем завдань та відповідальності структурних підрозділів. ДСА України постійно проводились і проводяться консультації із судами та НАДС щодо пошуку шляхів вирішення проблемних питань під час класифікації посад державної служби.

Відповідно до частини п'ятої статті 153 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", пункту 11 Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя від 17.01.2019 № 141/0/15-19, ДСА України розробляє та подає на затвердження Вищій раді

правосуддя нормативи кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів.

Листом від 20.02.2024 № 16-5388/24 ДСА України надіслано на погодження до Міністерства фінансів України проекти нормативів фінансового та матеріально-технічного забезпечення судів, схвалені на засіданні згаданої робочої групи від 15.02.2024. Міністерство фінансів України листом від 28.02.2024 № 08020-03/2-6/5987 висловило свою позицію щодо згаданих проектів нормативів.

З метою виконання вимог законодавства, ДСА України, листом від 29.02.2024 № 16-6234/24, надіслано до Вищої ради правосуддя схвалені робочою групою проекти нормативів кадрового, матеріально-технічного та фінансового забезпечення судів.

Рішенням Вищої ради правосуддя від 06.08.2024 № 2395/0/15-24 утворено робочу групу для розроблення та впровадження нормативів кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів України разом з Європейською комісією з питань ефективності правосуддя Ради Європи (СЕРЕЈ), до складу якої увійшли, зокрема, представники Вищої ради правосуддя, Верховного Суду, Ради суддів України, ДСА України, судді. Наразі робота означеної комісії триває.

Протягом 2024 року бойові дії, обстріли важкої артилерії та реактивних систем залпового вогню, ракетні удари та бомбардування країни-агресора призвели до значних пошкоджень та руйнувань будівель/приміщень судів, органів та установ системи правосуддя, особливо в зонах активних бойових дій та прилеглих територіях.

У взаємодії із представниками судів, органів та установ системи правосуддя ДСА України здійснюється моніторинг, збір, аналіз та систематизація інформації щодо технічного стану будівель/приміщень судових установ. Станом на 31.12.2024 від початку повномасштабної збройної російської агресії на території України 148 будівель/приміщень (із яких 140 – приміщення судів) 137 судових установ (із яких – 125 судів) зазнали пошкоджень різного ступеня, з яких 16 будівель/приміщень є зруйнованими (2 – з яких частково зруйновані).

Протягом 2024 року зазнало пошкоджень та руйнувань 29 будівель/приміщень 30 судів (Господарський суд Донецької області та Господарський суд Луганської області розміщено в 1 будівлі).

З цієї кількості – 12 приміщень/будівель вже були пошкоджені протягом 2022-2023 років. Однак у 2024 році відбулися повторні пошкодження, зокрема таких приміщень/будівель: Самарського районного суду м. Дніпропетровська, Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області, Мар'їнського районного суду Донецької області, Дмитровського міського суду Донецької області, Суворовського районного суду міста Одеси, Середино-Будського районного суду Сумської області, Борівського районного суду Харківської області, Золочівського районного суду Харківської області, Господарського суду Донецької області, Господарського суду Луганської

області, Херсонського апеляційного суду, Херсонського окружного адміністративного суду.

Решта 17 приміщень/будівель пошкоджено вперше у 2024 році (з яких 2 будівлі зруйновані повністю), а саме: Дніпровського районного суду міста Дніпродзержинська Дніпропетровської області, Селидівського міського суду Донецької області, Слов'янського міськрайонного суду Донецької області; Держинського міського суду Донецької області, Ленінського районного суду міста Запоріжжя, Сихівського районного суду міста Львова, Ямпільського районного суду Сумської області, Шосткинського міськрайонного суду Сумської області, Краснопільського районного суду Сумської області, Вовчанського районного суду Харківської області (зруйноване), Первомайського міськрайонного суду Харківської області, Шевченківського районного суду міста Києва, Шостого апеляційного адміністративного суду, Господарського суду Харківської області, Дніпровського апеляційного суду (зруйноване), Харківського окружного адміністративного суду, Східного апеляційного господарського суду.

ДСА України спільно з судами та територіальними управліннями ДСА України, уповноваженими органами (виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, а в разі їх відсутності – військовими адміністраціями), вживалися невідкладні заходи, передбачені Порядком ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України (далі – Реєстр), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2023 року № 624.

На сьогодні до Реєстру внесена інформація щодо 51 % пошкоджених будівель/приміщень судів. Наразі завершується робота з внесення даних до Реєстру щодо 21% таких будівель/приміщень. Через обмеження, спричинені війною, до 28 % приміщень відсутній доступ для проведення комісійного обстеження технічного стану.

ДСА України разом з судами, органами та установами системи правосуддя продовжує вживати заходи для внесення зазначеної інформації до Реєстру.

Протягом звітнього періоду за результатами проведеного узагальнення та аналізу отриманої від розпорядників нижчого рівня інформації щодо потреби у проведенні будівельних/ремонтних робіт та придбанні необхідного обладнання (альтернативних джерел енергії, котлів опалення тощо), перевірки підтвердних розрахунків вартості необхідних робіт (обладнання), моніторингу ринкових цін, ДСА України визначена потреба в додаткових бюджетних асигнуваннях на зазначені цілі.

Для покращення умов розміщення судів та забезпечення належних умов для роботи суддів та працівників судів протягом 2024 року було проведено будівельні та ремонтні роботи, а також придбано нове обладнання (крім засобів інформатизації) на загальну суму 198 529,3 тис. гривень.

Протягом 2024 року за KEKB 3110 "Придбання обладнання і предметів довгострокового користування" розпорядниками бюджетних коштів нижчого

рівня придбано альтернативні джерела енергії, котли опалення, водонагрівачі, теплові лічильники та інше обладнання (крім інформатизації) на загальну суму 10 217,4 тис. гривень.

Так, придбано котли опалення, водонагрівачі, теплові лічильники для 27 судів та Територіального управління Служби судової охорони у Львівській області на загальну суму 2 751,5 тис. гривень. Також для Бердичівського міськрайонного суду Житомирської області придбано захисне загородження зі спеціального захисного скла для залу судового засідання з розгляду кримінальних справ на суму 99,8 тис. гривень.

При проведенні робіт з реконструкції приміщення Черкаського апеляційного суду за КЕКВ 3110 було придбано меблі та устаткування, що не монтується (у тому числі загородження зі спеціального захисного скла для залу судового засідання з розгляду кримінальних справ) на загальну суму 698,9 тис. гривень.

Протягом 2024 року придбано джерела безперебійного енергопостачання (генератори, системи зберігання енергії (зарядні станції, гібридні інвертори, акумуляторні батареї тощо) для 46 судів (4 995,9 тис. грн), територіальних управлінь ДСА України в Волинській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Сумській областях (380,1 тис. грн), Служби судової охорони (1291,1 тис. грн) на загальну суму 6 667,1 тис. гривень.

Слід зазначити, що судам в 2023 році вже виділявся фінансовий ресурс для відповідних закупівель у сумі 54 940 тис. грн, однак у зв'язку з блокуванням митного оформлення вантажу на українсько-польському державному кордоні, відсутністю пропозицій від потенційних учасників було придбано альтернативні джерела енергопостачання на загальну вартість 42 652,50 тис. грн та забезпечено ними 482 суди.

За результатами спільної роботи ДСА України, територіальних управлінь ДСА України, міжнародних партнерів та органів місцевої влади станом на 31.12.2024 наявні альтернативні джерела енергії в 603 місцевих та апеляційних судах.

Проте слід вказати, що усі приміщення судів, органів та установ системи правосуддя потребують проведення поточних ремонтів, оскільки з часом відбувається фізичний знос, а також виникають пошкодження, спричинені різними факторами, зокрема умовами експлуатації та наслідками військових дій. Поточні ремонти приміщень необхідні для забезпечення нормальних умов роботи, підтримки безпеки та комфорту як для судів та працівників суду, так і для відвідувачів. Однак через обмежений фінансовий ресурс не завжди є можливість проводити необхідні роботи вчасно та в повному обсязі. Протягом 2024 року були проведені найбільш термінові та необхідні роботи з поточного ремонту, що дозволило частково підтримати функціональність будівель та запобігти аварійним ситуаціям на загальну суму 68 485,21 тис. гривень.

Також за рахунок коштів місцевих бюджетів проведені поточні ремонти 11 приміщень судів на загальну вартість 2768 тис. гривень.

З метою поліпшення розміщення судів та підготовки будівель судів та інженерного обладнання до експлуатації в осінньо-зимовий період 2024/25 року,

протягом 2024 року судам та територіальним управлінням ДСА України були збільшенні бюджетні асигнування на проведення невідкладних першочергових ремонтних та будівельних робіт (усунення аварійного стану приміщень, проведення будівельних робіт з ремонтів покрівель, електромереж, водопроводу, каналізації, заміна пошкоджених внаслідок обстрілів військами російської федерації вікон) на відновлення функціонування захисних споруд цивільного захисту, завершення будівельних робіт з найбільшим відсотком будівельної готовності на загальну суму 269 398, 4 тис. гривень.

Незважаючи на ряд об'єктивних причин, пов'язаних з воєнним станом в Україні, протягом 2024 року проведено роботи з нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції та реставрації на загальну суму 188 311,9 тис. гривень.

Так протягом 2024 року проведено роботи з капітального ремонту 33 приміщень судів на загальну суму 44 446,8 тис. грн., у тому числі капітальний ремонт пошкоджених внаслідок військової агресії російської федерації проти України 3 будівель (Господарський суд Чернігівської області, Господарський суд Донецької області, Чернігівський апеляційний суд) на загальну суму 13 884,2 тис. гривень.

За рахунок коштів місцевого бюджету проведено капітальний ремонт 5 приміщень судів на загальну вартість 14 860,50 тис. гривень.

Станом на 31.12.2024 з урахуванням зростання вартості матеріально-технічних ресурсів та середньомісячної заробітної плати в галузі будівництва, проведено коригування наявних проектно-кошторисних документацій, отримано позитивні експертні висновки щодо розгляду проектних документацій на будівництво, укладено договори підряду, проведено деякі будівельні роботи на загальну вартість 71 261,1 тис. грн (будівлі Хустського районного суду Закарпатської області – 13 198,5 тис. грн, Коломийського міськрайонного суду Івано-Франківської області – 21 335,7 тис. грн, Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області – 8 099,9 тис. грн, Смілянського міськрайонного суду Черкаської області – 30 227,0 тис. грн).

У разі наявності необхідного фінансового ресурсу ДСА України заплановано ввести ці об'єкти будівництва в експлуатацію до кінця 2025 року.

Протягом звітнього періоду проведено роботи з реконструкції/реставрації 12 будівель судів та Територіального управління ДСА України в Черкаській області на загальну суму 72 604 тис. гривень.

За рахунок коштів місцевого бюджету розпочаті роботи з реставрації даху будівлі Львівського апеляційного суду (виготовлено проектно-кошторисну документацію) на суму 158,6 тис. гривень.

Відповідно до Закону України "Про управління об'єктами державної власності", Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2004 № 467, Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2005 № 1121, ДСА України своєчасно та в повному обсязі зібрано та узагальнено засобами автоматизованої системи "Юридичні особи" результати проведеної балансоутримувачами

(судами, територіальними управліннями ДСА України, державними підприємствами ДСА України та іншими органами і установами судової системи) інвентаризації державного нерухомого майна, функції з управління яким здійснює ДСА України, та яке перебуває на підконтрольній українській владі території.

За результатами проведеної інвентаризації нерухомого майна ДСА України надано Фонду державного майна України звіти та надіслано оновлену інформацію для внесення до Єдиного реєстру об'єктів державної власності.

За результатами вжитих ДСА України заходів станом на 01.01.2025 зареєстровано право власності стосовно 96 % об'єктів нерухомого майна (будівлі та приміщення), які належать до сфери управління ДСА України. Решту приміщень зареєструвати не вбачається можливим, оскільки вони розташовані на тимчасово окупованих територіях та в зоні ведення активних бойових дій.

Ще одним із пріоритетів ДСА України є створення, розробка та впровадження нових цифрових продуктів, зокрема стосовно продовження заходів щодо оновлення/удосконалення Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ЄСІТС).

Водночас функціонуючі підсистеми та модуль ЄСІТС, а саме: Електронний кабінет, Електронний суд, підсистема відеоконференцзв'язку та Модуль автоматизованої взаємодії з іншими автоматизованими системами демонструють постійне зростання використання вже впроваджених підсистем ЄСІТС:

1) Електронний кабінет – забезпечує реєстрацію особи в ЄСІТС та подальшу її автентифікацію з використанням кваліфікованого електронного підпису;

2) Електронний суд – надає можливість користувачам створювати та надсилати в електронному вигляді процесуальні чи інші документи до суду, інших органів та установ у системі правосуддя, а також отримувати інформацію про стан і результати розгляду таких документів. Через Електронний суд до судів подано документів протягом: 2022 року – 548 813; 2023 року – 1 430 893; 2024 року – 3 186 546. Зазначені показники свідчать про постійне зростання використання підсистеми Електронний суд, а саме збільшення у 2024 році на 232 % у порівнянні з 2023 роком.

3) підсистема відеоконференцзв'язку – надає можливість учасникам справи брати участь у судовому засіданні дистанційно, поза приміщенням суду, а також забезпечує централізоване зберігання аудіо-, відеозаписів судових засідань та їх протоколів.

	Кількість користувачів, які зареєстровані в підсистемі відеоконференцзв'язку, близько	Кількість судових засідань, проведених з можливістю дистанційної участі сторін процесу, близько	із них в режимі технічної фіксації без віддалених учасників
2022 рік	30 965	434 606	182 101
2023 рік	33 877	904 752	531 320

2024 рік	38 413	1 194 987	727 763
----------	--------	-----------	---------

Зазначені показники свідчать про постійне зростання використання підсистеми відеоконференцзв'язку, а саме збільшення у 2024 році на 190 % у порівнянні з 2023 роком.

З березня 2024 року впроваджено Модуль автоматизованої взаємодії з іншими автоматизованими системами, який забезпечує оперативний обмін інформацією між державними органами та судами, між Єдиним державним реєстром судових рішень та реєстрами й інформаційно-телекомунікаційними системами державних органів. Це сприяє економії коштів, часу та вчергове є підтвердженням розвитку інновацій в судовій системі України. Так, станом на вересень 2024 року реалізовано обміни з Міністерством юстиції України, Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством внутрішніх справ, Міністерством оборони України, Національним агентством з питань запобігання корупції, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України тощо. Це, у свою чергу, забезпечує отримання суддями інформації щодо фізичної особи (інформація від Державної податкової служби України); з реєстру речових прав; реєстру обтяжень рухомого майна; юридичної або фізичної особи підприємця (реєстри Міністерства юстиції України); транспортних засобів; підтвердження особи (Міністерство внутрішніх справ України).

Крім того, одним із важливих аспектів щодо Модуля автоматизованої взаємодії з іншими автоматизованими системами є те, що на нього ДСА України оформлено право власності на програмне забезпечення. Наразі модуль знаходиться у користуванні Державного підприємства "Інформаційні судові системи" (далі – ДП "ІСС").

Відповідно до Положення про автоматизовану систему документообігу суду в судах функціонує АСДС. Систему АСДС встановлено у всіх судах, за виключенням Київського апеляційного суду, Касаційного цивільного суду, Касаційного кримінального суду та Великої Палати Верховного Суду. Ці суди мають окрему власну розробку, що також інтегрована до модуля "Електронний суд". При цьому, не зважаючи на існування інших систем в означених судах, зберігається єдиний номер справи від суду першої інстанції до Верховного Суду. Надалі передбачається, що всі без виключень суди користуватимуться Єдиною системою документообігу суду.

Для доступу до судових рішень з червня 2006 року запроваджено Єдиний державний реєстр судових рішень – автоматизовану систему, що забезпечує збирання, облік, накопичення, зберігання, захист, пошук, перегляд інформаційних ресурсів Реєстру та надання електронних копій судових рішень, в якому станом на 01.01.2025 оприлюднено близько 122 млн. електронних примірників судових рішень.

Судові рішення є відкритими для безоплатного цілодобового доступу на офіційному вебпорталі судової влади України.

З метою здійснення заходів з розробки технічних вимог, зокрема, у підготовці технічних завдань для програмного продукту Єдиного державного

реєстру судових рішень, ДСА України зверталась за допомогою до Проєкту ЄС "Право-Justice III. За результатами у жовтні 2024 року ДСА України було отримано технічні вимоги стосовно Модернізації інформаційної системи "Єдиний державний реєстр судових рішень". Наразі підготовлено та надіслано необхідний пакет документів на погодження до Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України відповідно до визначеної законодавством процедури.

Для з'ясування наявного стану ІТ-технологій в судах та установах правосуддя ДСА України звернулась до Проєкту ЄС "Право-Justice III" для проведення аудиту.

Так, за рахунок міжнародної технічної допомоги Компанією CIVITTA у 2023 році було проведено технічний аудит ЄСІТС. За висновками незалежного технічного аудиту систем АСДС та ЄСІТС (звіт надісланий листом від 04.01.2024) ДСА України визнано, що система діловодства суду (АСДС) побудована на застарілих технологіях та підлягає повному оновленню, а також рекомендовано проведення функціонального аудиту ЄСІТС та повного оновлення всіх модулів ЄСІТС.

За сприянням програми USAID "Справедливість для всіх" ДСА України проведено функціональний аудит ЄСІТС (звіт надісланий листом від 22.10.2024 № 20241022/2).

За результатами проведеного функціонального аудиту підготовлено проєкт Концепції розвитку єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи (далі – Концепція ЄСІКС) з урахуванням результату аудиту поточного стану інформаційних технологій в судах, що дасть змогу забезпечити перехід на оновлену судову систему у сфері ІТ-технологій.

Окрім цього, з метою унеможливлення зловживань та недопущення неефективного використання ресурсів ДСА України готується нова Концепція ЄСІТС відповідно до Порядку проведення експертизи Національної програми інформатизації та її складових, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 № 199, та типового проєкту галузевої програми інформатизації, затвердженого наказом Міністерства цифрової трансформації України від 15.07.2024, для проведення експертизи та погодження Генеральним замовником.

Також за результатами технічного та функціонального аудитів розроблено дорожню карту розвитку ІТ-рішень у судовій системі, яку в установленому порядку погоджено з Міністерством цифрової трансформації України та затверджено наказом ДСА України від 02.12.2024 № 534. Наразі триває підготовка технічних вимог до підсистем та модулів ЄСІКС з метою почергового їх придбання.

Важливим аспектом під час функціонування та впровадження підсистем та модулів ЄСІТС є діюче нормативно-правове врегулювання.

Так, за результатами внесених до процесуального законодавства змін було підготовлено зміни до законів України з метою урегулювання єдиної назви системи, а саме назву "Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система" змінити на назву "Єдина судова інформаційно-комунікаційна система". Тобто

привести у відповідність із внесеними змінами до Закону України від 23.02.2024 № 3604-IX "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи".

Зазначені зміни зареєстровані у Верховній Раді України за № 11471 від 12.08.2024 та № 11472 від 12.08.2024 відповідно.

Також було підготовлено та надіслано до Постійної комісії Вищої ради правосуддя з питань Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи проект змін до Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи у зв'язку з набранням чинності Закону України від 23.02.2024 № 3604-IX "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи". Згадані зміни були розглянуті на одному із засідань вказаної Комісії та прийняті.

Крім того, забезпечено електронну інформаційну взаємодію між Єдиним державним реєстром судових рішень та іншими державними реєстрами (системами) - підписані спільні накази та договори про інформаційну взаємодію з:

Міністерством юстиції України в частині надсилання електронних примірників копій судових рішень, винесених судами в рамках кримінального судочинства за чітко визначеними категоріями судових справ; щодо внесення коштів на спеціальних рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу; щодо взаємодії з автоматизованою системою виконавчого провадження; щодо обміну інформацією в справах про банкрутство (неплатоспроможність);

Міністерством внутрішніх справ України в частині обміну інформацією між Єдиним державним реєстром судових рішень та Єдиним державним реєстром транспортних засобів інформації;

Міністерством оборони України в частині передачі з Єдиного державного реєстру судових рішень електронних примірників судових рішень до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних;

Державною казначейською службою України щодо обміну інформацією про внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу;

Національним агентством з питань запобігання корупції електронних примірників судових рішень щодо осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

Міністерством фінансів України (Державною податковою службою України) порядок електронної інформаційної взаємодії між інформаційно-комунікаційними системами Державної судової адміністрації України та Державної податкової служби України;

Міністерством соціальної політики України стосовно внутрішньо переміщених осіб;

Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України в частині обміну інформацією з Єдиного державного реєстру судових рішень та Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва;

Службою безпеки України щодо обміну визначеним набором даних;

Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо передачі примірників судових рішень до автоматизованої системи публічного моніторингу земельних відносин.

Також підписано спільний наказ ДСА України та Офісу Генерального прокурора України "Про затвердження Порядку обміну процесуальними документами та іншими даними між інформаційно-комунікаційною системою "Єдиний реєстр досудових розслідувань" та центральною базою даних автоматизованої системи документообігу суду".

Надано доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань через кабінет модуля Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи "Електронний суд" та "Електронний кабінет" визначеним відповідальним особам Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

З метою вирішення питання оновлення застарілої техніки, а також забезпечення першочергової потреби судів у засобах інформатизації в 2024 році, ДСА України доручила розпорядникам бюджетних коштів нижчого рівня здійснити аналіз стану оснащення засобами інформатизації та надати інформацію щодо нагальної потреби в засобах інформатизації.

За результатами проведеного аналізу ДСА України спільно з розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та адміністратором ЄСІТС та інших інформаційних систем і сервісів судової влади – ДП "ІСС" визначено, що до кінця 2024 року першочергова потреба судів та органів і установ системи правосуддя становить 7 150 одиниць засобів інформатизації.

Придбання зазначеного обладнання здійснено за рахунок збільшення асигнувань за спеціальним та загальним фондом державного бюджету за КПКВК 0501020 "Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя" за рахунок понадпланових надходжень зі сплати судового збору.

За рахунок виділених у листопаді 2024 року коштів на придбання засобів інформатизації розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня було заплановано придбати: 215 серверів (з них 142 сервери початкового рівня продуктивності, 53 середнього рівня продуктивності та 20 високого рівня продуктивності); 808 комплектів обладнання для здійснення аудіо-, відеофіксації судового засідання та відеоконференції (ВКЗ); 3 141 комп'ютер (моноблок); 2 617 багатофункціональних пристроїв (БФП); 369 сканерів.

Слід зауважити, що серверне обладнання було розмежоване на три типи – за рівнем його потужності (сервери з початковим/середнім/високим рівнем продуктивності) залежно від щоденних покладених на сервер завдань.

За результатами здійснених заходів розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня у січні 2025 року прозвітували про стан фактичного використання додатково виділених коштів на придбання засобів інформатизації.

Так, з 7 150 одиниць запланованого до придбання обладнання фактично придбано – 5 652 одиниці обладнання (79 %), а саме:

з 215 серверів, передбачених до придбання, фактично придбано 160 (з них 96 серверів початкового рівня продуктивності, 52 середнього рівня продуктивності та 12 високого рівня продуктивності), що становить 74,4 % від запланованої кількості;

з 808 одиниць обладнання для здійснення аудіо-, відеофіксації судового засідання та відеоконференції (ВКЗ) передбачених до придбання фактично придбано 645, що становить 79,8 % від запланованої кількості;

з 3 141 персонального комп'ютера (моноблока) передбачених до придбання фактично придбано 2 058 персональних комп'ютерів (моноблоків), що становить 65,5 % від запланованої кількості;

з 2 617 багатофункціональних пристроїв (БФП), передбачених до придбання, фактично придбано 2 306, що становить 88,1 % від запланованої кількості;

з 369 сканерів, передбачених до придбання, фактично придбано 369 сканерів, що становить 100 % від запланованої кількості.

Слід зауважити, що розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня з метою ефективного використання додатково виділених коштів (у разі, коли закупівля визначеного розподілом обладнання з певних причин не відбулася), придбавали інші, не передбачені розподілом засоби інформатизації (в межах наявної потреби). Так, було придбано 114 одиниць джерел безперебійного живлення до серверів, оргтехніки та мережевого і комунікаційного обладнання.

Окрім цього, у 2024 році судами та територіальними управліннями ДСА України в областях та місті Києві засоби інформатизації придбавалися за рахунок поточних видатків. Так, за інформацією, отриманою від розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, за рахунок поточних видатків придбано 2 783 одиниці обладнання: 378 ноутбуків та системних блоків до персональних комп'ютерів, 465 одиниць оргтехніки (принтер, багатофункціональний пристрій, сканер), 349 одиниць мережевого обладнання (маршрутизатори, комутатори, тощо), 1 591 одиниця комунікаційного обладнання (серверна шафа, джерела безперебійного живлення до персональних комп'ютерів, кабельрости тощо).

Придбання вищезазначених засобів інформатизації забезпечило збільшення рівня оснащення судів станом на 01.01.2025 до 90 % (такий показник станом на 01.01.2024 становив близько 80 %).

Так, за інформацією, отриманою від розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, середній рівень оснащення судів становить:

персональними комп'ютерами – 85 % (з урахуванням необхідності заміни фізично зношених та морально застарілих);

серверним обладнанням – 92 % (з урахуванням необхідності заміни фізично зношених та морально застарілих);

оргтехнікою (багатофункціональний пристрій, принтер, сканер) – 98 % (з урахуванням необхідності заміни фізично зношених та морально застарілих);

обладнанням для аудіо-, відеофіксації судового засідання та відеоконференцзв'язку (для залів судових засідань) – 84 % (з урахуванням необхідності заміни фізично зношених та морально застарілих).

Слід зазначити, що Постановою Кабінету міністрів України від 04.04.2001 № 332 "Про граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів держаними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок держаного бюджету" (зі змінами) визначені граничні суми витрат на придбання персонального комп'ютера (системний блок, монітор, клавіатура, маніпулятор "миша", операційна система) в розмірі 23 000 гривень та ноутбука в розмірі 27 000 гривень.

Проте, визначені граничні суми витрат не дозволяють судам здійснювати вчасну заміну обладнання на нове, з технічними параметрами, які будуть надавати можливість використовувати сучасне програмне забезпечення та не враховують рівень інфляції, що відбувався з моменту встановлення цих витрат та призвів до значного збільшення вартості за одиницю персонального комп'ютера та ноутбука (останній раз збільшення граничної суми витрат здійснювалося відповідно до постанови Уряду від 04.04.2018 № 268 "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2001 р. № 332 і від 11 жовтня 2016 р. № 710"). Ці чинники не дають ДСА України можливість забезпечити та гарантувати в подальшому належний рівень функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

ДСА України листом від 23.01.2024 № 15-2320/24 звернулась до Міністерства цифрової трансформації України як Генерального державного замовника Національної програми інформатизації з проханням ініціювати питання щодо внесення змін до постанови Кабінету міністрів України від 04.04.2001 № 332 "Про граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів держаними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок держаного бюджету" у частині збільшення граничної суми витрат на придбання персонального комп'ютера (системний блок, монітор, клавіатура, маніпулятор "миша", операційна система) та ноутбука з урахуванням рівня інфляції. Наразі Міністерство цифрової трансформації України не повідомляло ДСА України про прийняте рішення.

Пріоритетними завданнями фінансового забезпечення судів, органів та установ системи правосуддя, функції головного розпорядника бюджетних коштів щодо фінансового забезпечення діяльності яких здійснює ДСА України, на 2025 рік є:

- забезпечення умов для належного розгляду судових справ;
- забезпечення судів належними приміщеннями;
- запровадження електронних сервісів та електронного суду;

забезпечення, у взаємодії із Службою судової охорони, особистої безпеки суддів та охорони приміщень судів;

виплата заборгованості за рішеннями судів, винесених на користь суддів, працівників апаратів судів та працівників органів і установ системи правосуддя;

опрацювання питання можливості (у тому числі на законодавчому рівні) створення кандидатського резерву, до якого включаються особи, які під час проведення конкурсу включені до загального рейтингу кандидатів на посади держслужби категорії "Б" і "В", та особи, пропозиції щодо кандидатур яких внесені суб'єкту призначення;

уточнення показників потреби у фінансових ресурсах розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня на 2026–2027 роки та формування відповідних показників на 2028 рік.

Заслухавши та обговоривши інформацію Т. в. о. Голови Державної судової адміністрації України Пампури М.В. щодо кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів у 2024 році, проблемні питання та перспективи на 2025 рік, відповідно до статей 133, 148, 153 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а:

1. Інформацію Т. в. о. Голови Державної судової адміністрації України Пампури М. В. щодо кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів у 2024 році, проблемних питань та перспектив на 2025 рік, узяти до відома.

2. Визнати роботу ДСА такою, що не в повній мірі забезпечує належне функціонування установ судової влади.

3. Рекомендувати Державній судовій адміністрації України вжити невідкладних заходів щодо:

- покращення матеріально-технічного забезпечення діяльності судових установ;

- підвищення рівня оплати праці співробітників апаратів судів;

- належного виконання судових рішень, ухвалених на користь суддів;

- зменшення відтоку кваліфікованих кадрів з судів України та заповнення вакантних посад в апаратах судів.

4. З метою повного та об'єктивного висвітлення інформації щодо розміру оплати праці (середній розмір суддівської винагороди, середній розмір заробітної плати та стимулюючих виплат працівників апаратів) суддів, працівників органів та установ системи правосуддя, при оприлюдненні такої інформації, оприлюднювати її в розрізі основних посад та додатково і окремо зазначати суми, які підлягають виплаті на руки, після утримання податків, зборів й інших обов'язкових платежів у всіх фінансових звітах Державної судової адміністрації України (без урахування матеріальних допомог до відпустки та для вирішення соціально побутових-питань).

5. Звернутися до Міністерства цифрової трансформації України як Генерального державного замовника Національної програми інформатизації з клопотанням ініціювати питання щодо внесення змін до постанови Кабінету міністрів України від 04.04.2001 № 332 "Про граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів держаними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету" у частині збільшення граничної суми витрат на придбання персонального комп'ютера (системний блок, монітор, клавіатура, маніпулятор "миша", операційна система) та ноутбука з урахуванням рівня інфляції.

**Голова
Ради суддів України**

Б. С. Моніч